

Årsmelding
for
Atferdssenteret
2005

1. Innledning	2
2. Organisering	3
3. Atferdssenterets oppgave	3
3.1. Atferdssenterets oppdrag 2005	3
4. Resultatoppnåelse i 2005.....	4
4.1. Implementeringsavdeling barn	4
4.2. Implementeringsavdeling ungdom	7
4.3. Forskningsavdelingen	9
5. Samarbeid med andre fagmiljø	11
6. Personale per 31.12.05	12
7. HMS	13
8. Finansiering	13
Vedlegg 1	14
Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning fra Forskningsavdelingen	
Vedlegg 2	22
Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning, implementeringsavdeling barn	
Vedlegg 3	25
Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning fra implementeringsavdeling ungdom	

1. Innledning

Atferdscenterets mål er å sørge for best mulig behandling av barn og ungdom med alvorlige atferdsvansker gjennom evidensbasert praksis. Derfor er det viktig for Atferdscenteret å utføre og å stimulere til tverrfaglig forskning knyttet til atferdsvansker, og å styrke forbindelsen mellom forskning og praksis.

Barn og ungdom med alvorlige atferdsvansker er barn og unge som overlang tid viser antisosial oppførsel, som plager eller krenker andre og som har et lavere mestringsnivå og fungeringsnivå enn sine jevnaldrende. Årsakene til at noen utvikler alvorlige atferdsvansker er sammensatte. Som regel er utvikling av atferdsproblemer knyttet til forhold ved barnet eller ungdommen selv, samspillet i familien og ytre påvirkninger som barnet får på skolen og i nabolaget

Evidensbaserte metoder kan i vid forstand omtales som 'forskningsbaserte metoder', 'empirisk dokumenterte metoder', eller som 'metoder med dokumentert effekt'. Evidensbasert praksis bruker både evalueringsforskning og forskning om barns atferd og utvikling på en forpliktende måte. Tanken bak er at barn med atferdsproblemer skal kunne få en omsorg som ivaretar deres behov, og som bygger på den best mulige tilgjengelige forskningskunnskap. Når Atferdscenteret legger vekt på evidens, er det fordi det har vært bekymring for at mange barn og unge med alvorlige atferdsvansker ikke får effektiv hjelp. Evidensbasert praksis er ferskvare, og den vil endre seg med økt kunnskap og forbedrede metoder på grunnlag av evalueringsforskning.

Atferdscenterets arbeid med barn bygger i hovedsak på sosial intraksjonslæringsteori; aggresjon er lært, det læres tidlig og det læres i familien. Gerald Pattersons teori om utvikling av aggressiv atferd er brukt som utgangspunkt for behandlingsmodellen Parent Management Training – Oregonmodellen (PMTO). Når det gjelder arbeidet for ungdom, ligger det teoretiske grunnlaget for Multisystemisk terapi (MST) blant annet i Uri Bronfenbrenners sosialøkologiske modell. Hver enkelt ungdom blir sett som del av mange og sammenvevde sosiale systemer; f.eks familie, vennemiljø, skolemiljø og lokalmiljø. Ved å ta utgangspunkt i styrker ved hvert enkelt miljø kan man fremme og legge til rette for atferdsendring i ungdommens naturlige miljø. Begge teoriene er også med i grunnlaget for den skoleomfattende modellen, Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen (PALS).

Både PMTO og MST er hjemmebaserte tiltak for barn og unge med alvorlige atferdsvansker. PMTO forsøker å forandre samspillet mellom foreldre og barn slik at prososial atferd fremelskes og støttes, mens fastlåste negative mønstre brytes og reduseres. MST forsøker å endre problematferd ved å identifisere og påvirke de viktigste faktorene som opprettholder uønsket atferd hos den enkelte ungdom. Gjennom MST styrkes foreldrenes oppdragerpraksis og evne til å løse problemer selv i fremtiden. PALS er en skoleomfattende modell med tre mål; å redusere problematferden i skolen, øke elevenes sosial kompetanse og å frigjøre tid til undervisning ved å redusere bråk og uro.

2. Organisering

Atferdssenteret – Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis as er et aksjeselskap heleid av Universitetet i Oslo. Senteret er organisert som et datterselskap i UniRand AS. Styret har syv medlemmer med personlige vararepresentanter. Tre av medlemmene oppnevnes av Universitetet i Oslo.

Styreleder Tore Hansen, professor, Det samfunnsvitenskaplige fakultet.

Fanny Duckert, professor Det samfunnsvitenskaplige fakultet.

Erik Gulbrandsen, daglig leder UniRand AS

Haktor Helland, ekspedisjonssjef Barne- og familiedepartementet.

Freia Kärki, seniorrådgiver, Sosial- og helsedirektoratet.

Jørgen Nicolaysen, Avdelingsdirektør, Utdanningsdirektoratet, avløst i perioden av

Bjørn Staff Halvorsen, avdelingsdirektør, Utdanningsdirektoratet.

Terje Christiansen, PMTO konsulent, Atferdssenteret. Ansattes representant.

Vararepresentanter:

Gunn Elisabeth Birkeland, professor Det samfunnsvitenskaplige fakultet

Odd Arne Tjersland, førsteamanuensis Det Samfunnsvitenskaplige fakultet

Wenche Hanneborg, rådgiver UniRand AS

Harald Siem, seniorrådgiver Sosial- og helsedirektoratet

Brynjulf Bjørklid, Seniorrådgiver, Barne og familiedepartementet avløst i perioden av

Eli Grut, avdelingsdirektør Barne og familiedepartementet

Peder Stokke, seniorrådgiver Utdanningsdirektoratet

Tori Mausest, MST konsulent Atferdssenteret.

3. Atferdssenterets oppgave

Atferdssenterets hovedoppgave er å øke kunnskapen og styrke kompetansen blant alle som arbeider med atferdsproblemer blant barn og unge. Senterets oppgaver er todelt: På den ene siden driver Atferdssenteret implementering, opplæring og videre utvikling av etablerte metoder i arbeidet med alvorlige atferdsproblemer. På den andre siden driver Atferdssenteret tiltaksforskning knyttet til evaluering og utvikling av nye metoder, samt forskning om utbredelse og utvikling av atferdsproblemer.

Atferdssenteret har tre avdelinger; implementeringsavdelingen for barn, implementeringsavdelingen for ungdom og forskningsavdelingen. Senteret har nasjonalt nettverksansvar for forskere og miljøer som arbeider med forskning og kompetanseutvikling i arbeidet med atferdsvansker hos barn og unge.

3.1. Atferdssenterets oppdrag 2005

Tildelingsbrevet for 2005 fremhever opplæring, kvalitetssikring og implementering av PMTO og MST som kjerneoppgaver for Atferdssenteret. I tillegg skulle Atferdssenteret prioritere:

- Gjennomføre prototypstudien i Lørenskog kommune og planlegge implementering av PMTO i 26 nye kommuner og bydeler.
- Opplæring og formidling knyttet til utprøving av en forebyggende modell i kommunene.
- Opplæring av ca 70 nye terapeuter fra 36 kommuner fordelt på fem regioner.
- Koordinere PMTO-implementering med RBUP Midt og Nord som implementerer ”De utrolige årene”, utarbeide fellesinformasjon til kommunene og utvikle samarbeid om forskning og evaluering av programmene.
- Utvikle samarbeidet med Bufetat for å lette implementeringen av MST.
- Gjennomføre stedsevalueringer i de fem barnevernsregionene vedrørende MST.
- Utvikling av opplæringsprogram i MST for ansatte i de aktuelle institusjonene i forbindelse med ny modell for institusjonsbehandling.
- Fortsette implementeringsstudien (NIDA) av PMTO i Norge.
- Oppstart av forskningsprosjekt om utvidet MST- behandling for ungdom med rusproblemer.
- Starte opp/gjennomføre ny evaluering av behandlingsintegritet.
- Utvikle design og gjennomføre evaluering av den nye modellen for institusjonsbehandling av ungdommer med atferdsproblemer.

4. Resultatoppnåelse i 2005

4.1. Implementeringsavdeling barn

Hovedfokus for virksomheten innen det nasjonale implementeringsteamet rettet mot barn har i 2005 vært:

1. PMTO behandling:

I 2005 har ca. 500 barn og deres familier mottatt PMTO behandlingstilbud (Parent Management Training Oregon-modellen). Det var ved utgangen av året utdannet 120 sertifiserte terapeuter fra spesialisttjenestene, og ca. 70 nye terapeuter fortrinnsvis fra de kommunale tjenesteområdene er i ferd med å bli sertifisert.

Det ble startet nytt opplæringsprogram for fjerde kull (G4) PMTO-terapeuter i region midt-Norge. Her vil 25 nye utdanningskandidater delta. I tillegg er det blitt tilrettelagt for oppstart av ny opplæringsrunde for PMTO-terapeuter i region øst og sør som starter våren 2006. Det er blitt arbeidet med å forankre administreringen av terapeutopplæringen i RBUP region vest og Barnevernets utviklingscenter på Vestlandet. Kompetansehevende kurs er avholdt for de lokalt plasserte veilederne (vedlikeholds- og opplæringsveiledere) i de ulike regionene. Det er også blitt inngått avtale med Service Styrelsen i Danmark om opplæring av deres neste kull på 18 terapeuter. Opplæringen skal finne sted i 2006.

Avdelingen har bistått ved etablering av seks nye stillinger for regionale konsulenter ansatt i de fem regionale Buf-etatene. Nasjonal leder av implementeringsteamet for barn ved Atferdssenteret har faglig instruksjonsmyndighet for disse stillingene.

Det ble laget håndbok for foreldre som mottar PMTO, og kurshåndbok for fosterforeldre. I 2005 ble det gitt opplæring til PMTO-terapeuter i å holde kurs for fosterforeldre. Et samarbeid med barnevernets utviklingssenter på Vestlandet ble innledet. BVU Vestlandet skal evaluere effekten for fosterbarn etter at fosterforeldre er kurset i PMTO.

2. Gjennomføre utprøving av en helhetlig forebyggende modell for atferdsvansker hos barn i en utvalgt pilotkommune – Lørenskog kommune

Det kommunale pilotprosjektet "Lokalt samarbeid om barns utvikling og tilpasning" er en av utprøving og implementering av tverretatlige forebyggende modeller. Lørenskog kommune ble valgt for utprøving av pilotprosjektet som ble avsluttet sommeren 2005. Etter et halvt års opplæring til ansatte innenfor de aktuelle modellene høsten 2004, ble modellene våren 2005 anvendt innenfor de ulike hjelpetjenestene med veiledning.

I pilotkommunen Lørenskog er det utdannet 10 kommunale forelderådgivere, 10 kommunale konsulenter rettet mot skole og barnehage og 11 kommunale ferdighetstrenerne, og fire kommunale PMTO-terapeuter var under utdanning. Ca.60 barn og deres familier har i forbindelsen med pilotprosjektet mottatt hjelp fra henholdsvis kommunale rådgivere, konsulenter og ferdighetstrenerne i pilotkommunen. Resultat- og prosessorienterte evalueringer er under arbeid i et samarbeid mellom forskningsavdelingen og implementeringsavdelingen for barn.

3. Tilrettelegge for og forberede implementering av en kjede av tverretatlige, forebyggende modeller for atferdsvansker hos barn i 26 utvalgte kommuner og bydeler innenfor tre regioner

I løpet av 2005 ble det gjennomført regionale oppstartseminarer som forberedelse til implementering av den forebyggende kommunemodellen for alle involverte i kommunale barne- og ungdomstjenester i 26 utvalgte kommuner og bydeler. Arbeid pågår med utformingen av de kommunale planene innenfor de ulike forebyggingsmodellene i kommuneimplementeringsrunden som starter høsten 2006. Avdelingen har samarbeidet med forskningsavdelingen i planlegging og utvikling av forskningsdesign rettet mot den forestående kommuneimplementeringen.

Når det gjelder formidling er det utarbeidet håndbok og materiell for rådgiveropplæringen, håndbok og materiell for konsulentopplæring, håndbok og materiell for ferdighetstrener-opplæringen og håndbok og materiell for screening og kartleggingsopplæringen. Planen om å utarbeide en egen internettside for publikum i forbindelse med PMTO's forebyggende kommunemodell er foreløpig utsatt

4. Videreføre PALS- modellen ved å forberede opplæring av 20 nye PALS- veiledere i regionene Nord, Vest og Øst

I løpet av det første halvår 2005 avsluttet fire pilotskoler sitt tre-årige opplæringsprosjekt som PALS- skoler. Høsten 2005 mottok pilotskolene vedlikeholdsveiledning og deltok på nettverkssamlinger for å opprettholde sin kompetanse. To av sammenligningsskolene fra pilotprosjektet, startet sin PALS- opplæring høsten 2005. Det er blitt foretatt evaluering av kartleggingssystemet SWIS som har vært i bruk i alle pilotskolene fra 2003 til 2005.

I 2005 ble det gjennomført forprosjekt for videreføring og implementering av PALS, og i oktober ble det holdt introduksjonskonferanse om PALS for kommuneledere, skoleledere og lærere fra region Nord, Vest og Øst. I november ble det sendt invitasjon fra Utdanningsdirektoratet og Atferdssenteret til Fylkesmennenes utdanningsavdelinger og Statped i regionene Nord, Vest og Øst. Invitasjonen gir 80 grunnskoler i de tre regionene anledning til å delta i implementeringen av PALS i 2006. Håndbok og materiell for PALS-veiledere ble ferdigstilt i 2005, sammen med oversettelse av DVD-produksjon om tilsyn til bruk i skoler.

5. Avslutte behandlingsfosterhjemsprosjektet

Behandlingsfosterhjemsprosjektet som har gått over tre år med fire barn og deres familier/fosterfamilier, ble avsluttet denne høsten. Skriftlig rapport om gjennomføringen og oppsummering av erfaringer er ferdigstilt. Konklusjonen er at modellen har fungert i praksis og at erfaringene så langt er lovende.

6. Forberede en aksjonsforskningsstudie rettet mot minoritetsfamilier for å forebygge utvikling av atferdsvansker hos minoritetsbarn

Høsten 2005 ble det startet et aksjonsforskningsprosjekt for å rekruttere familier med minoritetsetnisk bakgrunn til et foreldregruppetilbud i Grorud bydel i Oslo. Prosjektet fortsetter i 2006.

7. Kvalitetssikre igangsatte aktiviteter.

Kvalitetssikring av aktivitetene er viktig fordi forskning har vist at kvalitetssikring er avgjørende for å opprettholde metodeintegritet, som igjen er avgjørende for at foreldrene skal få god effekt av PMTO. Kvalitetssikringen i 2005 har blant annet fokusert på:

- Utstrakt samarbeid med Oregon Social Learning Centre for å opprettholde reliabiliteten som FIMP-kodere (som skal sikre grad av metodeintegritet) i tilknytning til NIDA-studien.
- Vedlikeholdsveiledning over åtte dager i fem regioner i de 17 PMTO vedlikeholdsgruppene.
- Kurs for alle PMTO-opplæringsveiledere og PMTO-vedlikeholdsveiledere over to dager i samarbeid med Oregon Social Learning Centre.
- Regionsamlinger over to dager for PMTO-terapeutene i alle regioner.

- Opprettelse av nye vedlikeholdsveiledningsgrupper for tredje kull PMTO-terapeuter (G3), eller integrering av terapeutene i allerede eksisterende grupper.
- Vedlikeholdsveiledning for PALS team og utprøving av nettverkssamlinger.

For en fullstendig oversikt over publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning, se vedlegg 2.

4.2. Implementeringsavdeling ungdom

Hovedfokus for virksomheten til det nasjonale implementeringsteamet for ungdom har gjennom 2005 vært å ivareta driften av MST i Norge gjennom:

1. Opplæring og kvalitetssikring av MST-teamene

Det er 25 MST-team i Norge med til sammen ca. 130 ansatte. Driften av MST-teamene innebærer ansvar for teoretisk og metodisk opplæring og kvalitetssikring av alle som er involvert i MST-arbeidet. I 2005 er organisasjonsmanualen på norsk tatt i bruk av teamene. Organisasjonsmanualen gir blant annet anvisninger for gjennomføring av MST i praksis. Opplæring og kvalitetssikring av MST-teamene innebærer:

- Ukentlig telefonkonsultasjon til alle MST-team.
- Individuell opplæring/oppfølging av veiledere.
- 5- dagers grunnopplæring av nyansatt MST-personale.
- 4 vedlikeholdsseminarer (2-dagers seminarer) for alle terapeuter og veiledere.
- Innhenting av månedsrapporteringer for alle MST saker.
- Utarbeiding av Programevaluering (PEV) for alle team 2 ganger i året.
- Konsultasjon på organisasjonsnivå til Bufetat/Bufdir som har ansvaret for MST teamene i Norge.

MST-konsulentene som er ansatt ved Atferdssenteret får to-årig opplæring fra MST Services, i samarbeid med leder for MST ved Atferdssenteret. I 2005 avsluttet en av MST-konsulentene sin to-årige opplæring ved MST Services. Videre opplæring og kvalitetssikring av konsulentene ivaretas ved Atferdssenteret.

2. Opplæring av eksterne konsulenter

For å ivareta driften av MST, er opplæring av eksterne konsulenter en prioritert oppgave. Det ble ansatt to eksterne konsulenter i 2004, og en ny ble ansatt med oppstart 1. april 2005. De eksterne konsulentene er ansatt i Bufetat, men er under faglig administrasjon av leder for implementeringsavdeling ungdom ved Atferdssenteret. De eksterne konsulentene får sin opplæring av MST-enheten ved Atferdssenteret.

3. Samarbeid med Bufetat og Bufdir for å sikre vellykket implementering av MST

Arbeidet med å implementere MST har i 2005 vært preget av konsolidering innenfor den nye organiseringen av barnevernet. Det har vært et tett samarbeid med Bufetat, blant

annet gjennom implementering av den norske utgaven av Organisasjonsmanualen. Manualen beskriver viktige administrative områder for organisasjoner som etablerer, eller drifter MST-team, blant annet organisasjonsplassering, evaluering og kvalitetskontroll.

Det er gjennomført individuelle møter med regionsledelsen i alle regioner, samt deltakelse på flere direktørmøter i Bufdir. Stedsevalueringer er gjennomført i Vest og Nord. Det ble ikke gjennomført stedsevalueringer som planlagt i alle regioner, siden tre av regionene ikke har organisert seg i tråd med de norske retningslinjene for implementering av MST. Vi avventer denne omorganiseringen, og har vært i nær dialog med regionsledelsen i de tre aktuelle regionene angående dette.

4. Utvidet MST-behandling for ungdom med rusproblemer

Implementeringsavdeling ungdom driver kontinuerlig utvikling av norsk materiell knyttet til opplæring og konsultasjon. Det gjennomføres implementering av en evidensbasert behandling av ungdoms rusmisbruk i kombinasjon med MST. Prosjektet fokuserer på strategier (dvs. intensive kvalitetssikringsprotokoller) for å opprettholde behandlingsintegritet i en slik kontekst. I 2005 er behandlingsmanualen for CM oversatt og utviklet for norske forhold, sammen med annet materiell for CM-studien i samarbeid med Forskningsavdelingen

Status CM studien 2005:

- 8 MST team, hvorav 4 eksperimentteam og 4 kontrollteam har fått to dagers CM opplæring.
- Ukentlig telefonkonsultasjon i alle CM-saker i eksperimentteamene.
- Det er avholdt tre vedlikeholdsseminarer til de fire eksperimentteamene.

5. MultifunC

Leder for implementeringsavdeling ungdom har sittet i referansegruppe for MultifunC-prosjektet, og har sammen med en av MST-konsulentene deltatt i planleggingen av MST-opplæringen i MultifunC.

6. Andre utviklingsoppgaver

Det ble i 2005 etablert dialog med PMTO-teamet vedrørende skolemodellen Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen (PALS) knyttet til skoleprogrammer for ungdom. Inntil videre avventes erfaringene med PALS på ungdomstrinnet, før det vurderes videre utvidelse av skoletiltak for MSTs målgruppe.

Det er en overordnet målsetning at MST-tilbudet til kommunene skal opprettholdes og bygges ut. I samarbeid med forskningsavdelingen har implementeringsavdeling ungdom utarbeidet pilotstudien ”MST geografisk”. Det innebærer at områder som ligger utenfor MSTs geografiske rekkevidde blir tilbudt MST-behandling ved at MST-terapeuten samarbeider med en lokal fagperson i gjennomføringen av behandlingen. Planlagt oppstart var høsten 2005, men dette har blitt utsatt grunnet praktiske og administrative barrierer som ligger til Bufdir/Bufetats ansvarsområde.

Implementeringsavdeling ungdom har også startet arbeidet med metodeutvikling for programmer for ungdom som har alvorlige atferdsvansker, men som ikke fyller inklusjonskriteriene for MST.

For en fullstendig oversikt over publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning, se vedlegg 3.

4.3. Forskningsavdelingen

Målsettingen for forskningen ved Atferdssenteret er at den skal tilfredsstillere kravene til kvalitet og relevans. Kvalitet betyr i denne sammenhengen at undersøkelsene gjennomføres med design, instrumenter og datakvalitet som gjør det mulig å publisere resultater i anerkjente forskningstidsskrifter, nasjonalt og internasjonalt. Relevanskravet innebærer at formidlingen i tillegg skal rette seg mot norske praksismiljøer og tilpasses ulike målgruppers behov. Det inkluderer også tilbakemelding til deltakerne i de ulike evalueringsprosjektene.

Avdelingen har i 2005 utført forskningsprosjekter knyttet til vitenskaplig evaluering av behandlingsmetoder og tiltaksprogram. Det NIDA finansierte prosjektet Norwegian Implementation and Fidelity study har vært videreført i henhold til samarbeidsplanen med Oregon Social Learning Center (OSLC).

I løpet av 2005 har nye forskningsprosjekter blitt igangsatt, blant annet knyttet til rusbehandling i MST med intensiv kvalitetssikring av 'contingency management' og til den kommunale implementeringen av PMTO i Lørenskog kommune. Disse forskningsprosjektene gjennomføres i samarbeid med senterets nasjonale implementeringsteam. Året 2005 har også markert oppstarten av det longitudinelle prosjektet Barns sosiale utvikling, og en pilotstudie er påbegynt i utvalgte kommuner i Telemark samt i Drammen kommune.

Det er utgitt en rekke publikasjoner fra avdelingen i 2005. For en fullstendig oversikt over publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning, se vedlegg 1.

Oversikt over igangsatte og planlagte forskningsprosjekter

Multisystemisk behandling, behandlingseffektstudien. Dette er en pre-post randomisert kontrollert evalueringsundersøkelse med oppfølging 2 år etter inntak. Prosjektet ble avsluttet i 2005, og to artikler er publisert. Ansvarlige forskere: Terje Ogden og Kristin Amlund Hagen.

Parent Management Training, behandlingseffektstudien. Dette er en pre-post randomisert kontrollert evalueringsundersøkelse med oppfølging etter 9 måneder. Inntaksdata er samlet for alle familiene og post-assessment, samt oppfølging av barn og familier etter ett år vil bli gjennomført i løpet av 2006 Rapporteringen vil skje i løpet av 2006 og 2007. Ansvarlige forskere: Terje Ogden og Kristine Amlund Hagen.

Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen (PALS). Evalueringen av denne skoleomfattende intervensjons-modellen er gjennomført ved 4 skoler med barnetrinn og deres naboskoler. Datainnsamlingen er avsluttet og en evalueringsartikkel

er sendt til vurdering i et fagtidsskrift. Ansvarlige forskere: Mari-Anne Sørli og Terje Ogden. En ny evaluering med et større utvalg og et utvidet design er under planlegging og må sees i sammenheng med den planlagte opplæringen av PALS veiledere og den videre implementeringen av PMTO i utvalgte kommuner.

The Norwegian Implementation Study of PMTO. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Marion Forgatch, Dave DeGarmo, Gerald Patterson (OSLC) og Rick Price (Univ. of Michigan) og er finansiert av National Institute of Drug Abuse (NIDA) og Barne- og familiedepartementet. Ansvarlige forskere: Terje Ogden og Kristine Amlund Hagen. Datainnsamling har pågått i 2005 og forsetter i 2006. Det er publisert en oversiktsartikkel fra prosjektet, og ytterligere publikasjoner vil følge i 2006-2007.

Multisystemisk terapi med 'contingency management' og intensiv kvalitetssikring. Prosjektet representerer en forsterket innsats i hjemmebasert behandling av ungdom med rusproblemer og gjennomføres i samarbeid med Family Services Research Center. NIDA delfinansierer denne studien og en parallell studie er under arbeid i Connecticut, US. Ansvarlige: Per Holth og Terje Ogden i samarbeid med nasjonalt implementeringsteam ungdom (Hallvor Scheistrøen, Tori Mausest og Bernadette Christensen). Data-innsamling har pågått i 2005 og fortsetter våren 2006. Publisering fra prosjektet vil skje i 2006-2007.

Barns sosiale utvikling – en longitudinell studie. Ansvarlige forskere: Harald Janson, Ane Nærde og Terje Ogden. Det er etablert kontakt med Drammen kommune samt utvalgte kommuner i Telemark fylke for gjennomføringen av prosjektet. En pilotstudie ble påbegynt høsten 2005 og fortsetter i 2006. Samme år vil hovedstudien bli iverksatt.

Lokalt samarbeid om barns sosiale læring og utvikling – Lørenskog prosjektet Prosjektet omfatter implementering av Parent Management Training - Oregon (PMTO), opplæring i rådgivning og konsultasjon til yrkesgrupper som arbeider med risikoutsatte barn. Prosjektet startet januar 2004, og oppstart skjedde høsten samme år. Tjenestetilbudet ble etablert våren 2005 og evalueringsdata ble samlet inn parallelt. Evalueringsresultatene er under utskrivning og vil bli publisert i 2006. Ansvarlige forskere: Heidi Aase og forskningskonsulent John Kjøbli.

MultifunC – multifunksjonell behandling av ungdom med atferdsproblemer i institusjon og nærmiljø- evaluering av modellen for institusjonsbehandling av alvorlige atferdsproblemer gjennomføres i samarbeid med Barne- og familiedepartementet og Statens Institusjonsstyrelse (SIS) i Sverige. Atferdssenteret har fått i oppgave å evaluere prosjektet og BFD har gitt en separat bevilgning til evalueringen. Sturla Fossum ved Regionsenteret for Barne- og ungdomspsykiatri, Universitetet i Tromsø er engasjert som forsker på dette prosjektet. En forskningsprotokoll og budsjett er utarbeidet i samråd med Barne- og familiedepartementet og implementeringsevalueringen starter 2006. Forskningsprosjektet vil strekke seg til 2009.

5. Samarbeid med andre fagmiljø

Atferdssenteret samarbeider med flere norske og internasjonale fagmiljøer. I Norge samarbeider senteret med Bufdir og Bufetat, RBUPene og skolesektoren.

Siden 2001 er det blitt gjennomført nasjonal fagkonferanse (tidligere kalt fagseminar). Atferdscenterets nasjonale fagkonferanse er en suksess: Nasjonal fagkonferanse i 2005 fikk stor oppslutning med ca 500 deltakere fra hele landet.

Av norske miljøer for øvrig har vi i 2005 hatt samarbeid med:

- Webster-Stratton-programmet "De utrolige årene" ledet av professor Willy-Tore Mørch ved Det medisinske fakultet ved Universitetet i Tromsø. I 2005 startet arbeidet med å utvikle en felles informasjonsbrosjyre for PMTO og Webster – Stratton-programmet. Brosjyren vil foreligge i 2006. Det ble gjennomført et fellesseminar med "De utrolige årene" hvor implementeringsplanene for de to programmene ble samordnet.

Internasjonale samarbeidsrelasjoner:

- Samarbeid med RBUP i Øst og Sør innledet i mars 2005 med introduksjon av M. Sanders program "Tripple P" fra Australia ble introdusert av M. Sanders, og hvor lederne av PMTO og "De utrolige årene" la frem hver sine planer om den forebyggende implementeringen i Norge.
- Implementeringsavdeling barn har bistått Danmark med forberedelse til opplæring av deres andre kull PMTO-terapeuter og avsluttet opplæringen av Danmarks første kull terapeuter
- Implementeringsavdeling ungdom har etablert et tett samarbeid med MST Services gjennom opplæring av en konsulent ved Atferdssenteret, jevnlig telefonkonferanser om ledelse av MST, organisasjonsspørsmål og problemstillinger knyttet til konsulentoppgaver, samt fagmøter og deltakelse på "Network Partner"-konferanse for implementeringsledere og MST konsulenter i Charleston.
- Samarbeid med FSRC om implementering av CM studien, gjennom opplæring av egne konsulenter og CM team, oversettelse av manual, og konsultasjon i CM spørsmål.
- Implementeringsavdeling ungdom deltar også i europeisk samarbeid, gjennom samarbeidsmøter og bidrag på konferanser. Avdelingen bidrar i opplæring av MST-ansatte fra Sverige, og gir tilbud om opplæring til Danmark.
- Forskningsavdelingen har etablert samarbeid med en rekke internasjonale fagmiljøer, bl a Folkehälsoinstitutet i Sverige, Institut för utveckling av Metoder i Socialt Arbete (IMS), Stockholm.

6. Personale per 31.12.05

Senteret har pr 31.12.05 totalt 40,1 årsverk fordelt på 44 ansatte. Disse stillingene fordeler seg på faste stillinger som tilsvarer 25,9 årsverk og midlertidige stillinger som tilsvarer 14,2 årsverk. Stillingene fordeler seg slik:

Fast og midlertidige stillinger ved Atferdssenteret pr 31.12.05.

Stillingskategorier	Stillinger
Administrative stillinger	3,5
Forskningsjef	1
Forsker II	3
Forsker III	3,2
Forskningskonsulent/-medarbeider	6,7
Prosjektkoordinator NIDA	1
Nasjonal leder MST	1
MST konsulenter	4,6
MST Administrasjonskonsulent	1
Nasjonal leder PMTO	1
PMTO/PALS konsulenter	6,3
Regionskoordinatorer PMTO	5,8
Kvalitetssikrere MultifunC	2
SUM	40,1

Forskningsavdelingen besto pr 31.12.05 av forskningssjef Terje Ogden, 6 forskere og to forskningskonsulenter. I tillegg er 5,7 årsverk midlertidige stillinger som forskningsmedarbeidere/-konsulenter knyttet til avdelingen.

Avdeling implementering barn hadde 15 personer ansatt i 12,6 årsverk: Nasjonal leder Elisabeth Askeland, 7 nasjonale konsulenter og 6 regionskoordinatorer. PALS- prosjektet ble utvidet med en stilling som ble besatt 1. desember.

Avdeling implementering ungdom hadde 7 personer ansatt: Nasjonal leder Bernadette Christensen, administrasjonskonsulent og 4,6 årsverk MST konsulenter.

Irene Sørås ble tilsatt som direktør og tiltrådte stillingen 1. oktober.

Kommunikasjonsrådgiver ansatt i 50 % stilling fra 1. august.

Den 1. november ble det ansatt to kvalitetssikrere i MultifunC-prosjektet. De er ansatt midlertidig til utviklingen av et system for kvalitetssikring er fullført.

7. HMS

Vi har i 2005 hatt sykefravær på 5,3 %. Sykefraværet har i hovedsak vært sykemeldinger på over 1 mnd.

Ved senteret er fleksibel arbeidstid og et godt støtteapparat på jobben virkemidler for å få ned sykefraværet. Vi legger vekt på riktige kontormøbler. Det er foreløpig ikke innført individuelle planer for oppfølging av sykemeldte. Det har ikke vært noen arbeidsulykker.

8. Finansiering

Atferdssenteret blir fullfinansiert gjennom et felles tildelingsbrev fra Barne- og familiedepartementet, Sosial- og helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet.

En forskningsstudie er hovedfinansiert fra NIDA og en har tilskudd fra NIDA.

Vedlegg 1

Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning fra Forskningsavdelingen

Artikler publisert i 2005

Amlund-Hagen, K., Myers, B. J., & Macintosh, V. H. (2005). Hope, Social Support, and Behavioral Problems in At-Risk Children. *American Journal of Orthopsychiatry*, 75, 211-219.

Amlund-Hagen, K. & Myers, B. J. (2005). Stress, Emotion Regulation, Social Competence in High-Risk Children: Testing Mediator Models via Structural Equation Modeling. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. Manuscript under preparation.

Arnesen, A., & Ogden, T. (2005). Skoleomfattende kartlegging av elevatferd. *Spesialpedagogikk* (under trykking).

Holth, P. (2005). Two definitions of punishment. *The Behavior Analyst Today*, 6, 43-47.

Holth, P. (2005). An Operant analysis of joint attention skills. *Journal of Early and Intensive Behavioral Intervention*, 2(3), 160-175.

Holth, P. What is a problem? Theoretical conceptions and methodological approaches to the study of problem solving. (submitted).

Holth, P. Rusforebyggende arbeid – til skade eller gagn? (2005). *Apropos rus*, 4 (2), 21.

Janson, H., & Kjelsberg, E. (2005). Factor structure and individual patterns of DSM-IV Conduct Disorder criteria in adolescent psychiatric in-patients. *Nordic Journal of Psychiatry*. (in press).

Ogden, T., Forgatch, M., Askeland, E., Patterson, G.R., & Bullock, B.M. (2005). Implementation of Parent Management Training at the national level: The case of Norway. *Journal of Social Work Practice*, 19, 317-329.

Ogden, T., & Amlund-Hagen, K. Multisystemic treatment of serious behaviour problems in youth: Sustainability of effectiveness two years after intake. *Child and Adolescent Mental Health* (in press).

Sørli, M., Amlund-Hagen, K., & Ogden, T. (2005) Social Competence and Antisocial Behavior in Early Adolescence: Continuity, Distinctiveness, and Reciprocal Influences of Multi-Informant Assessments. *Currently under review: Journal of Research on Adolescence*.

Sørli, M-A., Ogden, T. (2005). Immediate impacts of PALS; A school-wide multi-level program targeting behavior problems in elementary school. Submitted to Scandinavian Journal of Educational Research.

Bøker

Nordahl, T., Sørli, M-A., Manger, T. & Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger*. Bergen. Fagbokforlaget.

Avhandlinger og rapporter

Nærde, A. (2005). *Mental health among mothers of young children. A longitudinal study*. Dissertation for the Degree of dr. psychol. Department of Psychology. Faculty of Social Sciences, University of Oslo. Ane Nærde disputerte ved Psykologisk institutt, november 2005.

Ogden, T. (2005). *Skolans mål och möjligheter*. Kunnskapsoversikt. Statens Folkhälsoinstitut, Stockholm, under trykking (kommer også i norsk utgave).

Andre publikasjoner av senterets forskere

Aase, H. & Meyer, A. (2005). Pedagogisk programvare til bruk for elever med konsentrasjons- og oppmerksomhetsvansker. I T. Brøyn & J.-H. Schultz (red.) *IKT og tilpasset opplæring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Aase, H. (2005). ADHD – From Basic Research to Therapy. In W. Østrem (ed.): *Convergence: Interdisciplinary Communications 2004/2005*. Oslo: CAS.

Aase, H. & Sagvolden, T. (2005). Moment-to-Moment Dynamics of ADHD Behavior. *Behavior and Brain Functions*, 1, 12.

Johansen EB, Sagvolden T, Aase H, Russell VA. (2005). The dynamic developmental theory of attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD): Present status and future perspectives. *Behavior and Brain Sciences*, 3, pp. 451-4.

Oades, R. D., Sadile, A. G., Sagvolden, T., Viggiano, D., Zuddas, A., Devoto, P., Aase, H., Johansen, E. B., Ruocco, L.A., and Russell, V.A. (2005). The control of responsiveness in ADHD by catecholamines: evidence for dopaminergic, noradrenergic, and interactive roles. *Developmental Science*, 8 (2), pp. 122-131.

Sagvolden, T., Johansen, E.B., Aase, H. & Russell, V.A. (2005). A dynamic developmental theory of attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) predominantly hyperactive/impulsive and combined subtypes. *Behavior and Brain Sciences*, 3, pp. 397-419; discussion 419-68.

Sagvolden, T., Russell, V. A., Aase, H., Johansen, E. B., & Farshbaf, M. (2005). Rodent models of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry*, 57(11), pp. 1239-47.

Konferansebidrag

Internasjonale konferanser

Per Holth

Holth, P. (2005). Discussion of Dr. A. Charles Catania's Invited Address: Sources of Novel Behavior: Implications for the Development of Verbal Behavior. Presented during the 31st annual convention of the Association for Behavior Analysis, Chicago.

Harald Janson

Heo, K., Squires, J., & Janson, H. *Cross-cultural comparison of developmental screening questionnaire*. Paper presented at the Pacific Rim Conference on Disabilities, Waikiki, HI., Februar-Mars.

Janson, H., & Mathiesen, K. S. *Temperament patterns from age 18 months to 8.5 years in a longitudinal study: Development and association with behavior problems*. Poster presented at the meeting of the Society for Prevention Research, Washington, DC., Mai.

Terje Ogden

Moving empirically validated programs across borders: The Norwegian PMT and MST dissemination and implementation project: Aims, strategies, results and reflections. Going to scale: The clinical and practical challenges of nationwide program implementation - looking for clues. The 37th Banff International Conference on Behavioural Sciences, "Child and Adolescent Mental Health: Evidence-Based Interventions". Banff, Canada. 20.-23. mars 2005.

Implementing and evaluating MST in Norway, Multisystemic Therapy Conference, Sponsored by Barnaverndarstofe, The Government Agency for Child Protection, Hotel Loftleider, Reykjavik, Iceland, 12. mai 2005.

Introduction to symposium: *School Wide Intervention Programs in Elementary and Middle School - Matching Interventions to Students' Risk Level and High-Quality Implementation*. Annual meeting, Society for Prevention Research, Washington, DC., USA. 26. mai 2005.

Multisystemic Treatment (MST) of serious behavior problems in youth - A two year follow up study of clinical outcomes. The 29th International Congress on Law and Mental Health. Université René Descarte (Paris V) and Sorbonne, Paris, France, 3-9. juli 2005.

Empirically validated family and community based programs for treatment of behavior problems in children and youth in Norway - Multisystemic Treatment. Symposium: What can parents do? The XXIIth European Conference on Developmental Psychology. University of La Laguna, Tenerife, Spain, 24-28. august 2005.

Mari-Anne Sørli

26.05. "The PALS study. Main outcomes". Organiserings/foredrag symposiet "School-wide intervention programs in elementary and middle schools. Matching interventions to

students' risk level – High quality implementation”, Society of Prevention Research (SPR) Conference, Washington, USA, 25-27 May 2005.

Nasjonale konferanser

Per Holth

Evidensbasert rusbehandling. Nasjonal fagkonferanse. Atferdssenteret - Unirand. Norsk Senter for Studier av Problematferd og Innovativ Praksis, Folkets hus, Oslo.

Harald Janson

Janson, H., & Nærde, A. *"Barns sosiale utvikling": Planene for en ny norsk longitudinell studie om utvikling av atferdsproblemer og sosiale ferdigheter.* Nasjonal fagkonferanse. Atferdssenteret - Unirand. Norsk Senter for Studier av Problematferd og Innovativ Praksis, Folkets hus, Oslo.

Terje Ogden

Behovet for virkemiddelforskning - hvilke krav skal vi stille - hva er gode primærstudier? Seminar om Systematiske oversikter innen Campbell Collaboration - hva er det, hvorfor og hvordan? Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, Oslo. 7. juni 2005.

Implementering: strategi og erfaringer fra Atferdssenteret. 1. november.

Implementering av evidensbaserte intervensjoner, implikasjoner for forskning og praksis. 2. november. Nasjonal fagkonferanse. Atferdssenteret - Unirand. Norsk Senter for Studier av Problematferd og Innovativ Praksis, Folkets hus, Oslo.

Mari-Anne Sørli

"Implementering av evidensbaserte intervensjoner. Implikasjoner for forskning og praksis". Foredrag sm.m. T. Ogden på PMTO & Webster-Stratton seminar, Trondheim 16-17 juni 2005.

"Skoleomfattende tiltak. Effekter og utfordringer". Foredrag på Utdanningsdirektoratets Landskonferanse 2005, Kunnskap og likeverd, Oslo 1-2. september 2005.

"Hva har evalueringen av PALS-utprøvingen vist oss?" Foredrag på PALS introduksjonskonferanse, Oslo 27.10.2005

"PALS virker, men for hvem og under hvilke betingelser". Foredrag på Nasjonal fagkonferanse. Atferdssenteret - Unirand. Norsk Senter for Studier av Problematferd og Innovativ Praksis, Folkets hus, Oslo, 1-2.11.2005.

Nordiske konferanser

Kristine Amlund-Hagen

MST i Norge - Hva kan man lære av forskningen? Skandinavisk Konferanse om Multisystemisk Terapi (MST) Vår Gård, Saltsjöbaden, Stockholm. 2.- 3. juni 2005.

Institut för metodutveckling i Socialt Arbete (IMS), MST nätverket i Sverige.

Per Holth

Deltakelse i paneldebatt om ” *Problematisering av begrepet ”evidens” i lokalt rusforebyggende arbeid*”. Nordisk seminar om lokalt rusforebyggende arbeid 1. og 2. desember 2005.

Terje Ogden

MST i Norge - Hva kan man lære av forskningen? Skandinavisk konferens om Multisystemisk Terapi (MST) - en ny oppenvarldsform. Mobilisering mot narkotika, Institut för metodutveckling i Socialt Arbete (IMS), MST nätverket i Sverige. Vår Gård, Saltsjöbaden, Stockholm. 2-3. juni 2005.

Intervention Research on Evidence Based Practice in the Prevention and Treatment of Serious Behavior Problems Among Children and Youth. Forskningsrådet FAS Konferens om intervensjonsforskning. Hotel Plaza, Umeå, Sverige, 15-16. juni 2005.

MST og effektmåling i en nordisk sammenheng. Dansk børne- og ungdomskonferanse: Forskning og dokumentation på barn- og ungdområdet, Jysk socialforskning og Evalueringssamarbejde. Århus, Danmark, 16. september 2005.

Multisystemic Intervention. Symposium: Excellence in Special Education and interdisciplinary field of research and practice - Time to move on. Forum for Special Education Research Symposium, Mälardalen University, Västerås, Sweden, 26-27. September 2005.

Hur skolan och lärarna kan främja positivt beteende och elevernas sociala kompetens. Tema Livskunnskap. Attraktiv skola, Scandinavium, Göteborg, 31. oktober 2005.

Mari-Anne Sørli

“Multisystemic intervention. Multisystemic Treatment (MST) and multisystemic approach to problem behavior in school”. Foredrag på konferansen; Excellence in Special Education. Time to Move on. 26-27. September 2005, Västerås, Sverige.

Undervisning

Heidi Aase

Forelesninger i Læring på Psykologisk institutt (PSY1000-kurs). Inviterte forelesninger i Eidfjord og Hareid kommuner.

Kristine Amlund-Hagen

Seminarrekke om statistikk og metode, Atferdssenteret, høsten 05.

Per Holth

Forelesninger om *Kategorifeil i psykologi, 'Self-efficacy', Verbal atferd, Etikk, Målformuleringer i rusforebyggende arbeid, Høyere-ordens klasser og problemløsning* ved Mastergraden i Læring og komplekse systemer, Høgskolen i Akershus.

Internundervisning ved Statens institutt for folkehelse, avdeling for rettsstoksikologi: *Prosjekt ved Atferdssenteret: Behandling av unge rusmisbrukere (RUS og MST)*.

Mari-Anne Sørli

“Elever med atferdsvansker”. Kurs i pedagogisk-psykologiske vansker, Psykologisk Institutt, Univ. i Bergen, 27. januar 2005.

”Atferdsproblemer i videregående skole. Forståelse og mestring”. Foredrag Gran videregående skole, 19.1.2005.

PALS-studien. Hovedfunn”. Undervisningsdirektoratet, 3.6.2005

Veiledning

Heidi Aase

Vanessa Barthelemy Jansen, hovedoppgave, Psykologisk institutt (v-2005).

Tone Johanne Arneberg, hovedoppgave, Psykologisk institutt (h-2005).

Kristine Amlund-Hagen

John Kjøbli, Dr. gradsavhandling. Psykologisk Institutt, UiO.

Bent Storå, Dr. gradsavhandling. Psykologisk Institutt, UiO.

Per Holth

Jon Løkke dr.gradsavhandling ved ISP, UiO.

Jørn Isaksen mastergradsoppgave i helsefag, HiO.

Harald Janson

Doktorgradsstipendiat Anne Kjeldsen, Nasjonalt folkehelseinstitutt (frem til oktober R.BUP), Psykologisk institutt, UiO.

Vibeke Ottesen, masterprogrammet i psykologi, Psykologisk institutt, UiO.

Terje Ogden

Lars Kristofersen, Univ. i Oslo, Institutt for sosiologi og samf.geografi, Dr. gradsavhandling: Barnevernkarriérer studert gjennom SSBs registerdata.

Elisabeth Larsen, Høgskolen i Oslo, dr. gradsavhandling: Hjelpetiltak i barnevernet og effekten av dem.

Bent Storaas, BUP Regionsenter Sør og Øst, dr. gradsavhandling, Psykologisk Institutt: Analyse av samspill mellom foreldre og utagerende barn.

Oddbjørn Andersen, Hovedoppgave, Psykologisk institutt: Replikasjonsstudie av MST behandlingseffekt i to fylker.

Eyvind Elgesem, mastergradsoppgave i sosialt arbeid.

Terje Christiansen, mastergradsoppgave i sosialt arbeid.

Mari-Anne Sørli

Biveileder mastergradsstudent, Institutt for Spesialpedagogikk, UIO.

Biveileder mastergradsstudent, Pedagogisk Forskningsinstitutt, UIO.

Komite- arbeid

Per Holth

- (a) Annenopponent ved Espen Borgå Johansens disputas, *Reinforcement and Extinction Processes in the Spontaneously Hypertensive Rat (SHR), an Animal Model of Attention-Deficit / Hyperactivity Disorder (ADHD)*, UiO, desember 2005.
- (b) Sensor ved eksamen i Videreutdanning i målrettet miljøarbeid, Høgskolen i Akershus.
- (c) Sensor ved eksamen i Videreutdanning i målrettet miljøarbeid, Høgskolen i Nord-Trøndelag.
- (d) Sensor for hovedoppgaver ved Psykologisk institutt, UiO.

Redaktør/refereeppgaver

Heidi Aase

Referee: Tidligere Diskriminanten, nå Norsk Tidsskrift for Atferdsanalyse.

Per Holth

Medredaktør: European Journal of Behavior Analysis (EJOBA).

Editorial boards: Journal of Applied Behavior Analysis (JABA).
Behavioral Interventions (BI).
The Behavior Analyst (tBA).

Referee: Journal of the Experimental Analysis of Behavior (JEAB).

Harald Janson

Referee for artikkel i European Journal of Developmental Psychology.

Terje Ogden

Referee: Scandinavian Journal of Educational Research og Tidsskrift for Norsk Psykologforening.

Faglige verv

Terje Ogden

Medlem av Forskningsfaglig råd i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Styremedlem, Institut för Utveckling av Metoder i Socialt Arbete (IMS), Socialstyrelsen, Stockholm.

Medlem av ekspertgruppe for barn og unges helse i Folkhälsoinstitutet, Stockholm, Sverige.

Heidi Aase

Referansegruppe, ADHD-kohort studie innenfor MoBa-studien ved Folkehelseinstituttet.

Ane Nærde

Referansegruppe for ADHD-studie innenfor Den norske mor-barn-undersøkelsen, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Divisjon for psykisk helse.

Referansegruppe for studien "The Multi-cultural risk and resilience study of Bergen and Oslo, MCRRS-BO", Nasjonalt folkehelseinstitutt, Divisjon for psykisk helse (Brit Oppedal).

Mari-Anne Sørli

Medlem av Utdanningsdirektoratets Nettverksgruppe; en rådgivende fag- og forskningsgruppe med medlemmer fra de mest sentrale pedagogiske miljøer i Norge.

Referansegruppe for Utredning av alternative opplæringstilbud i grunnskolen i Norge, oppnevnt av Utdanningsdirektoratet.

Vedlegg 2

Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning, implementeringsavdeling barn

Artikler publisert i 2005:

Roar Solholm, Elisabeth Askeland, Terje Christiansen og Mona Duckert. (2005). Parent Management Training- Oregon-modellen. Teori, behandlingsprogram og implementering i Norge. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 7, 587-597.

Anett Apeland. (2005). Parent Management Training- Oregonmodellen: Allianse og samarbeid. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 7, 611-616.

Terje Christiansen. (2005). *PMTO (Parent Management Training- Oregonmodellen) – en modell for positivt samspill mellom barn og foreldre*. I Schjelderup L, Omre C og Marthinsen E, red. *Nye metoder i et moderne barnevern*, Bergen, Fagbokforlaget.

Anne Arnesen og Elisabeth Askeland. (2005) ”Brannsløkking eller vedvarende innsats”. *Utdanning, 2*, Utdanningsforbundets fagblad.

Terje Ogden, Marion S.Forgatch, Elisabeth Askeland, Gerald R.Patterson & Bernadette M.Bullock. (2005) Implementation of Parent Management Training at the national level: The case of Norway. *Journal of Social Work Practice*, Vol.19,No. 3, 317-329.

Konferansebidrag

Internasjonale konferanser

Anne Arnesen

Presentasjon av PALS-modellen, Society of Prevention Research (SPR).

Nasjonale konferanser

Anne Arnesen

Implementeringsstrategier, erfaringer og videre satsning for PALS, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november 2005, Oslo.

Presentasjon av PALS-modellen, Norsk atferdsanalytisk forenings årskonferanse (NAFO).

Anett Apeland

Innføring i PMTO som metode, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret 1.-2. november 2005, Oslo.

Elisabeth Askeland

Implementering: Strategi og erfaringer fra Atferdssenteret, Nasjonal fagkonferanse Atferdssenteret, 1-2.november 2005, Oslo.

Terje Christiansen

Implementeringsstrategi og resultater ved pilotprosjekt med PMTO i Lørenskog kommune, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november, Oslo.

Mona Duckert

Behandlingsfosterhjemprosjektet i Vestfold, en oppsummering, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november 2005, Oslo.

Presentasjoner:

- En rekke presentasjoner av PMTO og Atferdscenterets forebyggingsmodeller er gitt overfor ulike fagteam i flere Buf-etater og psykisk helsevern for barn og unge, samt for departementene/direktoratene.
- Implementeringsavdeling barn gir fremdeles introduksjonspresentasjoner flere steder i Danmark i tilknytning til den nasjonale implementeringen av PMTO.
- Presentasjoner/foredrag i tilknytning til PALS-modellen er gitt i ulike fora, både i kommunal regi og i flere av Utdanningsdirektoratets og Barne- og familiedepartementets lands- og lanseringskonferanser og møter.

Undervisning

- PMTO-arbeidsseminar i de fire regionene a to x tre dager.
- Oppstart med basisuke i 5 dager for PMTO-terapeuter, kull 3.
- Arbeidsseminar i 3 dager i region Midt for PMTO-terapeuter, kull 4.
- Avslutningsseminar for pilotprosjektet forebyggende kommunemodell i Lørenskog.

Anett Apeland

Undervisning for 2. avdelingsstudenter i psykologi ved UiO.

Elisabeth Askeland

Undervisning for mastergradsstudenter på Institutt for Spesialpedagogikk.

Terje Christiansen

Undervisning på Barne- og ungdomspsykiatrisk heldøgn institusjon.

Mona Duckert

Undervisning knyttet til Norsk Psykologforenings veilederprogram.

Regionskoordinatorene

Undervist ansatte på familieavdelingene til de nyopprettede MultifunC-institusjonene.

NIT gruppens medlemmer (sentralt ansatte og regionskoordinatorene)

Undervist, vært veileder og sensor på masteroppgaver for psykologistudenter på høyskoler og universitet i Oslo og Bergen.

Samarbeid med andre fagmiljø, komitéarbeid og referansegrupper

- Leder implementeringsavdeling barn: Medlem i referansegruppe for institusjonsprosjektet MultifunC. Deltatt i planlegging av hvordan PMTO-prinsipper kan anvendes i MultifunCs familieheter.

- En av PMTO-konsulentene deltar i nasjonal arbeidsgruppe for etablering av OECD-nettverk mot vold og mobbing og deltar også i Utdanningsdirektoratets forskernettverk.
- Etablert faglig samarbeid med flere universiteter i USA (Oregon, Denver, Pittsburgh, Washington).
- Videreføring av utstrakt samarbeid med representanter fra OSLC . Datainnsamling til NIDA-studien, kvalitetssikringsvirksomhet og forelesnings/seminarvirksomhet har utgjort det viktigste innholdet i dette samarbeidet. Universitetet i Oregon har vært trukket spesielt inn i planleggingen av neste trinn i videreføringen av PALS-implementeringen.
- Nasjonalt implementeringsteam barn deltok på felles seminar med ”De utrolige årene” for samordning av implementeringsplaner, erfaringsutveksling for å sikre at begge programmer drar i samme retning og utfyller hverandre i det videre implementeringsarbeidet i kommunene.
- Samarbeid med R.BUP, region Øst/Sør. Introduksjon av M. Sanders program ”Triple P” fra Australia. Introduksjon av planer for forebyggende implementering i Norge for PMTO og ”De utrolige årene”.
- Utvekslingsseminar med M. Sanders med hele nasjonalt implementeringsteam barn for vurdering av eventuell integrering av ”Triple P” i PMTOs forebyggende kommunemodell.
- Leder for implementeringsavdeling barn deltok på en studiereise sammen med forskningsteamet til dr. Daniel Shaw, universitetet i Pittsburgh, USA. Formålet var å lære mer om kartleggingsmetoder som kan identifisere potensielle atferdsproblemer hos små barn ned til 2 år, som ledd i utvikling av nye forebyggingsmodeller.
- Nasjonalt implementeringsteam barn har etablert samarbeid med Karolinske Institutt i Stockholm v/ dr. Pia Enebrink om risikofaktorer og differensiering av ulike atferdsvansker i blant små barn.
- Etablert faglig nettverk for arbeid med familier med etnisk minoritetsbakgrunn.

Vedlegg 3

Publikasjoner, samarbeid med andre fagmiljøer og undervisning fra implementeringsavdeling ungdom

Konferansebidrag

Internasjonale konferanser

Bernadette Christensen

The Norwegian Experience of MST Development and Early Research Results, MST-konferanse i Cambridge.

Implementering av MST i Norge, og norske erfaringer, MST-konferanse i Stockholm.

Bernadette Christensen og Tori Mauseth:

Deltakelse i panel: *Cultural Differences in MST Implementation*, MST-konferanse i Cambridge.

Jarle Raknes

Arbeid med sosial støtte i MST, MST-konferanse i Stockholm.

Hallvor Scheistrøen

Evidensbasert rusbehandling i MST, MST-konferanse i Stockholm.

Nasjonale konferanser

Bernadette Christensen

Implementering: Strategi og erfaringer fra Atferdssenteret, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november 2005, Oslo.

Brukermedvirkning i MST, Nasjonal arbeidskonferanse om utvikling av hjemmebaserte tiltak med statlig støtte, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Kvalitetssikringen i MST, Nasjonal arbeidskonferanse om utvikling av hjemmebaserte tiltak med statlig støtte, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Tori Mauseth

Multisystemisk behandling av ungdom med alvorlige atferdsvansker, Barne- og ungdomskonferansen, Barne- og familiedepartementet.

Jarle Raknes

Innføring i MST som metode, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november 2005, Oslo.

Hallvor Scheistrøen

Foredrag om CM-prosjektet, Norsk Atferdsanalytisk Forenings årskonferanse

Evidensbasert rusbehandling, Nasjonal fagkonferanse, Atferdssenteret, 1.-2. november 2005, Oslo.

Undervisning

- Bernadette Christensen er tilknyttet Psykologisk institutt gjennom undervisning for 2. avdelings studenter på profesjonsstudiet i psykologi, og er sensor for avgangsstudenter på profesjonsstudiet.
- Bernadette Christensen og Tori Mauseth har undervist 2. avdelings studenter i psykologi ved UiO.
- Tori Mauseth og Jarle Raknes har undervist alle ansatte på fire nyopprettede MultifunC institusjoner i MSTs analysemetodikk. Fire dager i alt.
- Hallvor Scheistrøen har hatt en dag undervisning om *Evidensbasert rusbehandling i MST*, på masterstudiet "Læring i komplekse systemer" ved høyskolen i Akershus.
- MST-teamet ved Atferdssenteret holdt tre opplæringsuker à 5 dager for MST ansatte og sentrale samarbeidspartnere ansatt i fagteam og regionsledelse.
- MST teamet ved Atferdssenteret og de eksterne konsulentene har avholdt fire to-dagers vedlikeholdsseminarer for MST terapeuter og veiledere.
- MST-teamet ved Atferdssenteret har avholdt et to dagers seminar om organisasjonsspørsmål i MST for alle MST ledere-/veiledere, med utgangspunkt i den norske organisasjonsmanualen.

Faglige verv

Bernadette Christensen og Tori Mauseth er aktive i psykologfelleskapet *Institutt for Aktiv Psykoterapi (IAP)* som arrangerer spesialistutdanning for psykologer. Bernadette Christensen sitter i programutviklingsgrupper for spesialiteten i klinisk psykologi for voksne og for barn/ungdom, og Tori Mauseth i programutviklingsgruppen for barn/ungdom. Dette innebærer aktiv deltakelse i å utforme den kliniske spesialistutdanningen for psykologer, undervisning, gruppe veiledning og individualveiledning av psykologer til spesialitet.

Samarbeid med andre fagmiljø

Implementeringsteam ungdom har et tett samarbeid med MST-Services gjennom

- opplæring av en konsulent ved Atferdssenteret
- jevnlig telefon konferanser om ledelse av MST, organisasjonsspørsmål og problemstillinger knyttet til konsulent oppgaver
- fagmøter og deltakelse på "Network Partner" konferanse for implementeringsledere og MST-konsulenter i Charleston.

I 2005 har implementeringsavdeling ungdom samarbeidet med FSRC om implementering av CM-studien, en utvidet MST-behandling for ungdom med rusproblemer og en ytterligere evaluering av behandlingsintegritet. Samarbeidet har innbefattet opplæring av egne konsulenter og CM-team, oversettelse av manual, og telefonkonsultasjon med CM-konsulent ved FSRC i CM-spørsmål.

Implementeringsavdeling ungdom har deltatt aktivt i europeisk MST-samarbeid, gjennom samarbeidsmøter, bidrag på konferanser, opplæring av MST-ansatte fra Sverige, og tilbud om opplæring til Danmark.